

Leonardo
een talentrijke school

LeoZine 53

Algemeen

- We gaan weer fulltime aan de slag en hoewel nog met aanpassingen voelt dat alweer een stuk vertrouwder;
- Het project Wat is leven? wordt spoedig afgerond;
- Een mini-project wordt nog opgestart voor de laatste schoolweken;
- De leerlingen krijgen een aangepast rapport over de laatste periode;
- We maken toetsen om te kijken waar we op kunnen anticiperen;
- In de OS vandaag een brief die ik kreeg vanuit Positieve Discipline. Dit is een opvoeding stijl die wellicht interessant is om te bekijken.

Inhoud

Algemeen	1
School/thuis werken	2
Schaken	2-3
Project: Wat is leven?	4-5
OS	6-7

Colofon

Dit is een uitgave van
Leonardo-onderwijs Hulst
De Wereldboom
Tabakstraat 24
4561 HW Hulst
Tel. 0114 314 079
Directeur: Martijn de Poorter
Coördinator: Magda Heitzman
Email: magdaheiztman@ogperspecto.nl
Website: leonardo.ogperspecto.nl

Eindredactie: Annet van den Elshout

School/ thuis werken

Langs deze weg willen we iedereen nogmaals bedanken voor alle inzet tijdens het thuiswerken. Ook in de periode waarin we zowel thuis als op school hebben gewerkt, hebben we gemerkt dat de inzet van alle betrokkenen enorm groot was. Natuurlijk was dit een fijnere periode, waarin uitleg kon worden gegeven en vragen konden worden gesteld als de kinderen op school waren.

Vanaf 8 juni gaan we weer volledig naar school. In deze periode zullen we de eindcito's tot en met groep 7 afnemen en willen we ook nog een kort project doen. Het onderwerp van dit project zal, zoals altijd, in de klas bekend worden gemaakt.

Schaken

Op zaterdag 16 mei hebben vijf leerlingen uit onze groep meegedaan aan het Zeeuws kampioenschap schaken voor schoolteams. Dit kampioenschap vond online plaats. Hierbij hebben zij de tweede plaats behaald: goed gedaan, proficiat!!!

Ook online zijn de kwalificaties doorgegaan en heeft De Wereldboom een mooie prestatie geleverd:

Eindstand NK Schoolschaak Kwalificatie week 3:

	Schoolteam	Plaats	Score	Gepl
1	KinderCampus Hilversum	Hilversum	16	HF
2	Montessorischool Oegstgeest 2	Oegstgeest	13	HF
3	Bernard Lievegoed School	Maastricht	12	HF
4	Het Galjoen	Den Hoorn ZH	12	HF
5	Kronenburgh	Rijswijk ZH	12	HF
6	Europese school	Bergen NH	11	HF
7	De Wereldboom	Hulst	10	HF
8	Dr Rijk Kramerschool	Amsterdam	10	HF
9	De Achtbaan Utrecht	Utrecht	9,5	HF
10	De Boschuil	Eindhoven	9	HF
11	Blaricum HB	Blaricum	8,5	
12	De Steiger	Terneuzen	8	
13	Sint Nicolaasschool	Haren GN	7,5	
14	t Schöppert 3	Hengelo	7,5	
15	De Tweemaster	Vijfhuizen	6,5	
16	Auris de Kring	Goes	6	
17	St Antonius	Best	5	
18	Liduina	Den Haag	5	
19	Saltoschool Reigerlaan	Eindhoven	5	
20	Arnhemse Schoolvereniging 2	Arnhem	5	
21	Kerst Zwartschool	Ruurlo	4,5	
22	De Zonnewijzer	Haarlem	4	
23	Bos en Vaart 2	Haarlem	4	
24	Joseph Haydn-School	Groningen	4	
25	Dominee J Polyanderschool	Dordrecht	4	
26	De Korenaar	Helmond	4	
27	De Ark	Dedemsvaart	4	
28	Montessori Veldhuizen	Ede GLD	3,5	
29	Rehoboth	Naaldwijk	3	
30	BS De Rank	Emmen	3	
31	Rembrandtschool	Amstelveen	2,5	
32	De Wissel	Haren GN	2,5	
33	De Achthoek	Amsterdam	2,5	
34	De Pijlstaart 2	Utrecht	1,5	
35	Twiske	Amsterdam	1	
36	Essesteijn 2	Voorburg	1	
37	Tweesprong Duivenkamp 2	Maarssen	1	

De laatste schaakontmoeting Terneuzen-Hulst kan in verband met de huidige maatregelen niet doorgaan en daardoor telt de uitslag na drie speeldagen als eindstand van dit schooljaar.

Project: Wat is leven?

Tijdens dit project hebben de kinderen verschillende opdrachten thuis uitgevoerd. Om dit te kunnen doen, moesten sommige opdrachten enigszins worden aangepast, maar het achterliggende doel en de achterliggende vraag bleven hetzelfde. Om thuis nog eens terug te kunnen kijken en praten over het afgelopen project willen we jullie een inkijkje geven in de achterliggende vragen. Vragen die ten grondslag liggen aan de onderwerpen en opdrachten die aan bod zijn geweest.

Introductie: Wat is leven?:

- Wat zijn de verschillen tussen iets wat leeft en iets wat levenloos is?
- Wanneer is iets dood?
- Wat heeft een mens nodig om te leven en wat hebben andere soorten nodig?

Evolutie:

- Welke eigenschappen, denk je, zouden voordelig zijn voor bijvoorbeeld een zalm, een mus, een arend, een eekhoorn, een cactus, en paddenstoel etc?
- Hoe komt het dat totaal verschillende soorten soms dezelfde eigenschappen hebben?
- De evolutie gaat gewoon door. Welke veranderingen denk je dat de verschillende soorten mogelijk ondergaan in de toekomst en waarom?

Anatomie: vorm en functie:

- Zien alle cellen, in alle organismen, er hetzelfde uit?
- Welke verschillen en welke overeenkomsten zijn er?
- Cellen vormen weefsel en organen die samenwerken in orgaansystemen. Welke orgaansystemen heeft de mens en waartoe dienen ze?
- Welke organen zijn belangrijk voor welk systeem?
- Orgaansystemen werken ook samen. Kun je hier voorbeelden van geven?

Groei en ontwikkeling:

- Wat betekent ontwikkeling? Is dat hetzelfde als groei?
- Welke dieren veranderen van vorm in hun leven en ondergaan een metamorfose?
- Wat zijn de drie stadia in de ontwikkeling van een plant?

Overerving: het doorgeven van eigenschappen:

- Hoe erf je eigenschappen van je ouders? Welke eigenschappen kun je erven en welke niet?
- Wat zijn genen? Waar zijn ze te vinden?
- Wat betekent het woord dominant in het algemeen? Wat is een dominant gen? Waarom heet dat zo?
- Wat betekent recessief?
- Hoe kan het gebeuren dat iemand de aanleg voor iets erft, maar de eigenschap niet heeft, bijvoorbeeld de aanleg om snel te rennen, maar dit niet kan?

Taxonomie: categorieën maken:

Op welke manieren zou jij alles wat leeft in categorieën kunnen indelen?

Ecosystemen:

Welke organismen leven in een bos, in een tropisch regenwoud of in de diepzee? Is er een verband tussen de verschillende organismen? Op welke manieren zijn ze nuttig op gevaarlijk voor elkaar?

Wat is een ecosysteem? Waarin verschillen ecosystemen van elkaar en wanneer niet?

Waarom is het klimaat belangrijk voor een ecosysteem?

Welke aspecten van het klimaat zijn het belangrijkste?

Wat is een voedselketen? Is een voedselketen een cyclus? en leg uit.

Wat is een voedselweb?

Wat is een voedselpiramide? Waarom heen ze zo en is een voedselketen altijd een piramide?

Wat kunnen verschillende diersoorten voor elkaar betekenen behalve dat de ene soort de andere opeet?

Wat is een parasiet?

Wat is symbiose?

Hoe beïnvloeden de mensen verschillende ecosystemen? Geef een aantal voorbeelden?

Het is niet alleen leuk om samen nog eens terug te kijken op dit project en samen door te vragen, bijvoorbeeld naar welke vormen van symbiose er ook alweer zijn, het is ook nog heel nuttig voor een goede voorbereiding op onze quiz!

Omdat de tijden nu anders zijn dan voorheen en we dit project toch samen met kinderen en ouders willen afronden willen we afsluiten met een online quiz! Bovenstaande vragen kunnen terugkomen, maar ook verdiepingen op deze vragen! Het wordt dus een pittige quiz, waarbij jullie als gezin natuurlijk mogen overleggen!

Wanneer deze quiz online zal plaatsvinden, krijgen jullie zo snel mogelijk te horen.

Positieve Discipline

Opvoeden is zo'n beetje het enige dat je mag doen zonder diploma, of niet? En toch is het een van de moeilijkste 'banen' ter wereld, ouder zijn, opvoeder zijn, de verantwoordelijkheid voor een lief klein hummeltje nemen en het begeleiden tot het helemaal op eigen benen staat.

Maar als ik dan vraag aan een willekeurige ouder 'Wat wil je voor je kind?' dan krijg ik hele vage antwoorden, meestal iets van 'Dat het gelukkig is' of 'dat het naar me luistert' of 'dat het niet zo lastig is'....

En daar gaat het helemaal niet om, vind ik. Het gaat erom dat we ons elke dag inzetten en hard werken voor ons kind, omdat we van hem of haar houden en het beste willen. We willen dat ons kind als het later op eigen benen staat zichzelf weet te redden, dat het een opleiding heeft gehad waarmee het fijn werk kan doen, en van betekenis en steun kan zijn in zijn of haar omgeving. Dat het voor zichzelf kan zorgen, blij is, weet wat hij of zij waard is en wanneer hij hulp moet invoeren. Dat hij voor de mensen om hem heen zorgt en een mooi karakter heeft. Als ik je zou vragen wat dat goede karakter dan is, zou je me misschien zeggen dat je humor belangrijk vindt en zelfstandigheid, eerlijkheid, loyaliteit, moed of durf, vindingrijkheid, ga zo maar door, alle positieve eigenschappen die je maar kunt bedenken.

Toen ik Positive Discipline leerde kennen viel er heel veel voor mij op zijn plaats, ik wist wel waar ik heen wilde met de opvoeding van mijn kinderen, maar hoe ik daar moest komen, dat was een heel ander ding. En alleen mijn goede bedoelingen waren helaas niet genoeg om dat dan ook te kunnen. Heel vaak heb ik me schuldig gevoeld of verslagen of moedeloos, omdat ik het weer 'fout' had aangepakt, ongeduldig was geworden, of teveel had toegegeven of geen tijd genoeg had voor ze. Ik wilde zo graag dat ze het fijn hadden en als er dan eens een vriendje zei: "Nee, jij mag niet mee spelen," dan lag ik de hele middag in puin, omdat dat toch zo gemeen was, en dan probeerde ik een oplossing te vinden... Nou ja, dat soort dingen, ik weet niet of dit herkenbaar is, maar je zult zelf wel dingen hebben waarvan je niet weet hoe je ze moet aanpakken...

Dus toen ik Positive Discipline leerde kennen begon ik te begrijpen hoe het werkt, door de geweldige theorie erachter en de oefeningen die ik deed, kwam ik veel sterker in mijn schoenen te staan, ik weet nu hoe ik situaties kan aanpakken en hoe ik mijn kinderen kan helpen de vaardigheden en eigenschappen te ontwikkelen die ik graag voor ze wens. Ik weet nu hoe ik met ruzietjes en irritaties tussen kinderen onderling om moet gaan, met een kind dat niet luistert, ik weet waarom een kind 'lastig' doet of brutaal is en hoe ik ervoor kan zorgen dat dat kind zijn gedrag kan ombuigen en ik ben erg blij dat ik andere ouders, opvoeders en leerkrachten kan helpen om dit ook te leren.

Als je het leuk vindt kun je op het YouTube-kanaal van Positive Discipline het filmpje van een aantal van de mensen die ik heb opgeleid tot Parent Educator bekijken, zij vertellen wat Positive Discipline voor hen zelf betekent. Zij werken nu ook met de Positive Discipline methode in hun eigen praktijk en geven ook cursussen aan ouders. De filmpjes heb ik ook gedeeld op Facebook en Instagram, misschien heb je ze daar al gezien...

AANBOD

Binnenkort geven we een aantal keer een gratis introductie van de Positive Discipline cursus voor ouders en opvoeders. Je kunt je hiervoor inschrijven, stuur een e-mail en je ontvangt de link naar de online bijeenkomst:

maandag 15 juni - 20.30 tot 21.30 uur door Neda Djavdan, mail naar neda@positivedisciplinenederland.nl

donderdag 25 juni - 20.30 tot 21.30 door Valerie Ritchie, mail naar ritchie-lamantrip@hotmail.com